

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О. Б. Жильцов
20 15 року

«

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Спеціальність 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування»

Інститут суспільства

Київ 2015

Робоча програма **Інноваційний менеджмент** для студентів галузі знань
0306 «Менеджмент і адміністрування» спеціальності 8.03060101
«Менеджмент організацій і адміністрування»

Укладач:

Федотов Олександр Олександрович, доцент кафедри управління та Інституту
суспільства Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат
економічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри (циклової комісії) управління

Протокол від "10" серпня 2015 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) управління

Т.В. Поспелова (Поспелова Т.В.)

Соколовська С.В. С.В. С.В.

Зміст

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	7
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	8
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	9
III. Програма	
Змістовний модуль I. Теоретичні основи інноваційного менеджменту....	10
Змістовний модуль II. Зміст та особливості інноваційного менеджменту..	12
Навчально-методична карта дисципліни «Інноваційний менеджмент»	
IV. Плани семінарських занять.....	13
V. Завдання для самостійної роботи.....	15
Карта самостійної роботи	16
VI. Індивідуальна навчально – дослідна робота	17
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	18
VIII. Методи навчання.....	18
IX. Методичне забезпечення курсу.....	19
X. Питання до екзамену.....	20
XI. Рекомендована література.....	21
Основна	
Додаткова	

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Інноваційний менеджмент» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою управління на основі освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» відповідно до навчального плану для спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (Лист №1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про перелік напрямків (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Згідно з навчальним планом спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» загальний обсяг дисципліни «Інноваційний менеджмент» складає 5 залікових кредити (150 годин), що об'єднує всі види навчальної діяльності студента: аудиторні заняття (32 годин), самостійна робота (80 годин), контрольні заходи (модульний контроль, підсумковий модульний контроль – 38 годин). Вивчення навчальної дисципліни завершується підсумковим модульним контролем у формі екзамену.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма містить 2 змістові модулі.

Кожний змістовий модуль містить за кожною темою, яка входить до даного модуля, опис повного циклу підготовки з теми за змістом, організаційними формами навчання, видами контролю, а також тими компетенціями й професійними функціями, які розвиваються у процесі вивчення кожної теми і сформованість яких визначає результат навчання. Структура опису кожної теми включає: назву теми; основні поняття теми; зміст лекції; зміст семінарських занять з теми; зміст самостійної роботи з теми; зміст індивідуальної роботи з теми; питання або завдання для модульного контролю; список літератури до теми (основний і додатковий).

Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Інноваційний менеджмент», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Програма вивчення дисципліни циклу професійної і практичної підготовки «Інноваційний менеджмент» складена у відповідності до місця та значення за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою магістру з галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» і охоплює всі

змістовні модулі, визначені анотацією для мінімальної кількості годин, передбачених стандартом.

Вивчення дисципліни «Інноваційний менеджмент» передбачає розв'язання низки *управлінських завдань професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації*, зокрема: загальні закономірності та особливості формування, функціонування, розвитку інноваційних процесів в організації та управління ними, діяльності лінійних і функціональних менеджерів та служб управління персоналом.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Інноваційний менеджмент» викладається після вивчення дисциплін «Основи менеджменту», «Трудове право», «Менеджмент організацій».

Мета курсу – викладення студентам необхідних теоретичних основ, методичних підходів і формування у студентів практичних навичок щодо принципів, прийомів і методів реалізації інноваційної політики підприємства, форм інновацій, методів та основного інструментарію щодо їх створення й реалізації, побудови системи менеджменту інноваційними процесами та їх державного регулювання, опанування практичних методів стратегічного управління інноваціями та оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємств.

Основними *завданнями*, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни «Інноваційний менеджмент», є теоретична підготовка студентів із таких питань:

визначення та аналіз сутності основних сучасних вітчизняних і зарубіжних концепцій організації та процесу розробки й реалізації інновацій, інноваційних процесів та інноваційної політики підприємств з урахуванням їх застосування на практиці в умовах України;

виявлення найбільш розповсюджених та нових підходів до аналізу можливості реалізації інновацій, ознайомлення з методами творчого пошуку інноваційних проектів та розробки інновацій;

визначення методичних принципів організації інноваційної діяльності як на рівні окремого підприємства, так і на рівні країни в цілому;

обґрунтування необхідності розробки, фінансування та стимулювання інноваційних проектів, визначення вартості інтелектуального продукту, що покладено в основу інноваційної пропозиції, та рівня її конкурентоспроможності серед альтернативних варіантів.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

економічну сутність основних категорій інноваційної теорії;

задачі, принципи та сутність основних етапів здійснення інноваційного менеджменту як на рівні підприємства, так і країни взагалі;

особливості інформаційного забезпечення інноваційної діяльності підприємства;

структуру чинників оцінки зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства і механізм їх впливу на процес прийняття та реалізації управлінських рішень щодо реалізації інноваційних процесів;

матричні методи визначення стадії життєвого циклу інноваційної продукції та стратегічних напрямків розвитку інноваційної діяльності на підприємстві;

структуру та особливості застосування засобів стимулювання персоналу суб'єктів господарювання до здійснення інноваційних процесів;

особливості регулювання та державної підтримки інноваційних процесів в Україні та за кордоном.

У результаті вивчення дисципліни студенти мають здобути наступні практичні **навички та уміння:**

правильно формулювати місію та цілі підприємства або його підрозділів використовуючи інформацію щодо діяльності підприємства та його оточення за допомогою встановлених правил;

визначати стадію життєвого циклу продукту та основні напрямки реалізації заходів щодо підвищення ефективності виробництва;

генерувати та проводити попередній відбір комерційно привабливих інноваційних рішень шляхом розробки карт ідей з використанням методів генерації ідей (мозкового штурму, колективного блокноту тощо);

робити обґрунтований вибір фінансових джерел, що залучаються на інноваційні цілі;

визначати терміни реалізації інноваційних проектів шляхом побудови мережових графіків;

оцінювати вартість інтелектуальної власності, що лежить в основі інноваційного товару, в т.ч. технологій (методом переваги в прибутку, виграшу в собівартості, надлишкового прибутку, роялті, звільнення від роялті, прямого порівняння продажів, вартості створення);

визначати науково-технічний рівень інноваційної продукції;

відбирати варіант інвестування окремих проектів на основі розрахунку відповідних показників, що свідчать про інвестиційну привабливість проекту;

підбирати релевантну інформацію щодо дії факторів внутрішнього середовища, аналізувати та узагальнювати її у відповідних документах

виявляти загрози й можливості впливу внутрішніх та зовнішніх чинників діяльності підприємств.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Інноваційний менеджмент» завершується підсумковим модульним контролем у формі екзамену.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Суб'єкти процесу вивчення навчальної дисципліни: студент і викладач вищого навчального закладу у їхній розвивальній педагогічній взаємодії.

Курс – 5	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 4 кредити</p> <p>Змістові модулі – 2 модулі</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): 120 годин</p> <p>Тижневих годин: 4 години</p>	<p>Шифр та назва напрямку підготовки 0306 – «Менеджмент і адміністрування»</p> <p>Шифр та назва спеціальності: 8.03060101 – Менеджмент організацій і адміністрування</p> <p>Другий (магістерський) рівень</p>	<p>Нормативна Рік підготовки: 5 Семестр: 1</p> <p>Аудиторні заняття: 24 години з них</p> <ul style="list-style-type: none">— лекції (теоретична підготовка) 12 годин— семінарські заняття – 12 годин— модульний контроль – 8 години— самостійна робота – 60 годин <p>Вид контролю: екзамен</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теоретичних розділів	Кількість годин							Підсумк. контроль
		Разом	Ауди т.	Лек.	Прак т.	Сем.	Інд. роб.	Сам. роб.	
Змістовний модуль I.									
Теоретичні основи інноваційного менеджменту									
1	Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів	20	4	2		2		10	
2	Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності	20	4	2		2		10	
3	Організаційні форми і фінансування інноваційної діяльності	20	4	2		2		10	
	Разом	60	12	6		6		30	
Змістовий модуль II.									
Зміст та особливості інноваційного менеджменту									
4	Управління інноваційними процесами	20	4	2		2		10	
5	Оновлення техніко-технологічної бази підприємства	20	4	2		2		10	
6	Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства	20	4	2		2		10	
	Разом	60	12	6		6		30	
	Разом за навчальним планом	120	24	12		12		60	6 мод.контр 30 сем. конт.

III. ПРОГРАМА

Змістовний модуль I.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Лекція 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів (2 години)

1. Сутність інновацій та сфери інноваційної діяльності
2. Система класифікації інновацій
3. Життєвий цикл інновацій
4. Інноваційна діяльність
5. Інноваційна інфраструктура: сутність, склад і притаманні властивості

Поняття інновації, нововведення, винаходу, відкриття, інноваційної діяльності та інноваційного процесу. Відмінні характеристики (ознаки) інновацій. Основні етапи та стадії інноваційного процесу. Модель інноваційного процесу.

Практичне значення класифікації інновацій. Виокремлення інновацій за різними ознаками, типами та функціями. Класифікація нових продуктів з погляду виробників і споживачів. Основні критерії класифікації інновацій.

Поняття життєвого циклу інновацій. Основні закономірності зміни стадій життєвого циклу. Алгоритм передачі новацій. Дифузія інновацій.

Сфера інноваційної діяльності. Основні чинники, що впливають на інноваційну діяльність.

Поняття інноваційної інфраструктури та її склад. Притаманні властивості інноваційної інфраструктури.

Семінарське заняття 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів (2 години)

Лекція 2. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності (2 години)

1. Сутність і завдання державної інноваційної політики
2. Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності
3. Вітчизняний досвід підтримки інноваційної діяльності

Необхідність, мета й типи державної інноваційної політики. Види інноваційної політики: поточна й довгострокова інноваційна політика. Поняття методів й інструментів державного регулювання інноваційної діяльності.

Класифікація інструментів державної інноваційної політики. Види пільг щодо реалізації інновацій використовувани в Україні. Аналіз інституційно-правового середовища для суб'єктів інноваційного процесу. Регулюючі органи інноваційної діяльності та їх обов'язки.

Семінарське заняття 2. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності (2 години)

Лекція 3. Організаційні форми і фінансування інноваційної діяльності (2 години)

1. Наукові організаційні форми реалізації інновацій
2. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємництва
3. Організаційні форми інтеграції науки та виробництва
4. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах

Поняття організаційних структур інноваційної діяльності та їх різновиди. Венчурне підприємництво. Алгоритм заснування і функціонування венчурного підприємства.

Поняття та завдання діяльності бізнес-інкубаторів. Типологія бізнес-інкубаторів залежно від мети, особливостей регіону і можливостей організаторів. Методика добору учасників бізнес-інкубаторів.

Зв'язок інновацій, досліджень та виробництва. Формування та функціонування нових організаційних структур: регіональні науково-технологічні центри, науково-технологічні парки, технополіси.

Особливості міжфірмової науково-технічної кооперації в інноваційних процесах. Формування та функціонування міжфірмових дослідницьких інститутів, науково-технічних альянсів, консорціумів, спільних підприємств.

Семінарське заняття 3. Організаційні форми і фінансування інноваційної діяльності (2 години)

Змістовий модуль II.

Зміст та особливості інноваційного менеджменту

Лекція 4. Управління інноваційними процесами(2 години)

1. Особливості менеджменту на різних стадіях життєвого циклу інновацій
2. Ключові аспекти оперативного менеджменту
3. Основні критерії вибору організаційних структур управління інноваційною діяльністю

Об'єктивна необхідність і поняття управління інноваційним процесом. Основні цілі управління інноваціями. Функції управління інноваційною діяльністю. Організація управління інноваційною діяльністю.

Сутність оперативного менеджменту інноваційної діяльності та її контролю. Проблеми та завдання оперативного менеджменту на всіх стадіях життєвого циклу інновацій. Управління за цілями та мережеве управління інноваційними проектами.

Поняття організаційної структури управління інноваціями. Застосування певних організаційних форм реалізації нововведень в залежності від типу інноваційної стратегії підприємства. Мотиваційні аспекти інноваційної діяльності персоналу підприємств. Особливості стимулювання праці дослідників і розробників.

Семінарське заняття 4. Управління інноваційними процесами (2 години)

Лекція 5. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства (2 години)

1. Сутність та особливості оцінки техніко-технологічної бази підприємства
2. Особливості підтримки й оновлення техніко-технологічної бази підприємства

Сутність та склад техніко-технологічної бази підприємства. Методика оцінки та напрямки розвитку техніко-технологічної бази підприємства. Вивчення досвіду вдосконалення техніко-технологічної бази підприємства.

Сутність функцій управління щодо оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції. Значення і склад стратегічного плану оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції. Підтримання технічного рівня виробництва. Розроблення і впровадження нових технологічних процесів.

Семінарське заняття 5. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства (4 години)

Лекція 6. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства (2 години)

1. Принципи оцінювання та показники ефективності інноваційної діяльності
2. Основні показники інвестиційної ефективності інноваційних рішень
3. Особливості оцінки економічної ефективності інновацій, спрямованих на зниження рівня виробничих витрат
4. Оцінювання соціальної ефективності інноваційної діяльності

Поняття ефективності інновацій. Принципи оцінювання економічної ефективності. Об'єкт вимірювання ефективності.

Необхідність використання теорії зміни вартості грошей у часі. Визначення ставки дисконтування. Показник чистої теперішньої (дисконтованої) вартості. Індекс рентабельності інвестицій. Внутрішня норма рентабельності (доходності). Термін окупності та дисконтований термін окупності. Порядок і призначення розрахунку точки беззбитковості проекту.

Особливості оцінювання локальних інновацій. Показник відносної економічної ефективності капіталовкладень. Показники річної економічної ефективності та їх складові.

Вплив інновацій на соціальні процеси. Ефективність соціально-цільової спрямованості проекту. Ефективність соціальних результатів інноваційного проекту.

Семінарське заняття 6. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства(2 години)

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Разом: 120 год., лекції – 12 год., семінарські заняття – 12 год.,
самостійна робота – 60 год., модульний контроль – 6 год., підсумковий контроль (екзамен) – 30 год.

Тиждень	I-II	III-IV	V-VI	VII-VIII	IX-X	XI-XII	XIII-XIV	XV-XVI
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II			
Назва модуля	Теоретичні основи інноваційного менеджменту				Зміст та особливості інноваційного менеджменту			
Кількість балів за модуль	70 балів				70 балів			
Лекції	1	2	3	4	5	6		
Дати								
Теми лекцій	Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів	Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності	Організаційні форми і фінансування інноваційної діяльності	Управління інноваційними процесами	Оновлення техніко-технологічної бази підприємства	Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства		
Теми семінарських занять	Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів (10 балів)	Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності (10 балів)	Організаційні форми і фінансування інноваційної діяльності (10 балів)	Управління інноваційними процесами (10 балів)	Оновлення техніко-технологічної бази підприємства (10 балів)	Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства (10 балів)		
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)							

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
Змістовний модуль I
Теоретичні основи інноваційного менеджменту

Семінарське заняття 1.

Тема: Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів (2 години)

План заняття:

I. Теоретична частина.

1. Сутність інновацій та сфери інноваційної діяльності
2. Система класифікації інновацій
3. Життєвий цикл інновацій
4. Інноваційна діяльність
5. Інноваційна інфраструктура: сутність, склад і притаманні властивості

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

Основна література: [1, 2]

Додаткова: [1-2, 12-17, 19, 23-26, 30-35]

Семінарське заняття 2. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності (2 години)

План заняття:

I. Теоретична частина.

1. Сутність і завдання державної інноваційної політики
2. Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності
3. Вітчизняний досвід підтримки інноваційної діяльності

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

Основна література: [1, 2]

Додаткова: [1-11, 15, 28, 37]

Семінарське заняття 3.

Організаційні форми і фінансування інноваційної діяльності (2 години)

План заняття:

I. Теоретична частина.

1. Наукові організаційні форми реалізації інновацій
2. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємництва
3. Організаційні форми інтеграції науки та виробництва
4. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

Основна література: [2, 3]

Додаткова: [13-17, 23, 25-27, 31]

Змістовний модуль II.
Зміст та особливості інноваційного менеджменту

Семінарське заняття 4.

Управління інноваційними процесами (2 години)

План заняття:

I. Теоретична частина.

1. Особливості менеджменту на різних стадіях життєвого циклу інновацій
2. Ключові аспекти оперативного менеджменту
3. Основні критерії вибору організаційних структур управління інноваційною діяльністю

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

IV. Модульний контроль знань.

Основна література: [2, 3]

Додаткова: [12-18, 23-25, 32-37]

Семінарське заняття 5.

Оновлення техніко-технологічної бази підприємства (2 години)

План заняття:

I. Теоретична частина.

1. Сутність та особливості оцінки техніко-технологічної бази підприємства
2. Особливості підтримки й оновлення техніко-технологічної бази підприємства

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

Основна література: [1, 2]

Додаткова: [12, 15, 21, 26, 31]

Семінарське заняття 6.

Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства (2 години)

План заняття:

I. Теоретична частина.

1. Принципи оцінювання та показники ефективності інноваційної діяльності
2. Основні показники інвестиційної ефективності інноваційних рішень
3. Особливості оцінки економічної ефективності інновацій, спрямованих на зниження рівня виробничих витрат
4. Оцінювання соціальної ефективності інноваційної діяльності

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

Основна література: [1, 2]

Додаткова: [12, 18, 20, 23, 25, 28, 31, 39]

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовний модуль I

Теоретичні основи інноваційного менеджменту

Тема 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів (2 год.)

1. Способи здійснення взаємодії окремих учасників інноваційного процесу.
2. Причини нерівномірності інноваційної активності в умовах ринкової економіки.
3. Система кодування інновацій.

Тема 2. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності (4 години)

1. Характеристика основних варіантів державної інноваційної політики.
2. Мікроекономічні причини необхідності державної підтримки інноваційної діяльності.
3. Сфери застосування державного впливу на інноваційний процес.

Тема 3. Організаційні форми і фінансування інноваційної діяльності (2 години)

1. Методи проектування організаційних структур інноваційних організацій.
2. Венчурні інноваційні організації.
3. Лідерство в інноваційних організаціях.
4. Функціонування технопарків у Європі.
5. особливості інтеграції науки та виробництва в Україні.

Змістовий модуль II.

Зміст та особливості інноваційного менеджменту

Тема 4. Управління інноваційними процесами (2 години)

1. Управління персоналом у наукових організаціях.
2. Планування інноваційної діяльності.
3. Поняття «кластеру» в інноваціях.
4. Вибір оптимального режиму роботи в науковій організації.

Тема 5. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства (4 години)

1. Стан техніко-технологічного розвитку промисловості України.
2. Види документації, що створюється на різних етапах науково-технічної підготовки виробництва інноваційної продукції.
3. План оновлення продукції підприємства: зміст і структура.

Тема 6. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства

1. Специфіка ефективності інновацій у венчурних організаціях.
2. Абсолютна й порівняльна ефективність інновацій.
3. Поняття «інтегрального» ефекту.
4. Врахування ризику реалізації інновацій в процесі визначення їх економічної ефективності.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і перелік виконання самостійної роботи студентами, подано у таблиці.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль до теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовний модуль I.			
Теоретичні основи інноваційного менеджменту			
Тема 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів (10 годин)	Семінарське заняття, підсумкове тестування	5	I-II
Тема 2. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності (10 годин)	Семінарське заняття, підсумкове тестування	5	II-III
Тема 3. Організаційні форми і фінансування інноваційної діяльності (10 годин)	Семінарське заняття, підсумкове тестування, модульний контроль	5	IV-V
Змістовий модуль II.			
Зміст та особливості інноваційного менеджменту			
Тема 4. Управління інноваційними процесами (10 годин)	Семінарське заняття, підсумкове тестування	5	VI-VII
Тема 5. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства (10 годин)	Семінарське заняття, підсумкове тестування	5	VIII-IX
Тема 6. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства (10 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль, підсумкове тестування	5	IX-X
Разом 60 год.	Разом 30 балів		

VII ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА –
не передбачено навчальним планом.

**VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
ЗНАНЬ**

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Інноваційний менеджмент» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок: збільшення кількості підсумкових балів до 100 балів.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види і терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях.

***Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю***

№ зп	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	-	-	-	-	-
2	Відвідування семінарських занять	-	-	-	-	-
3	Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5	3	15	3	15
4	Робота на семінарському занятті (в т.ч. доповідь, виступ, повідомл., дискусія)	10	3	30	3	30
5	Опрацювання фахових видань (в т.ч. першоджерел)	10				
6	Написання реферату	15				
7	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
8	Виконання тестового контролю, експрес-контроль	-	-	-	-	-
9	Творча робота (в т.ч. есе)	20				
	Макс. кількість балів за видами діяльності студента (МВ)			70		70

**Методика розрахунків
модульної і семестрової оцінок студента**

№ зп	Оцінка студента	Макс. оцінка	Модуль 1		Модуль 2	
1	Максимальна підсумкова модульна оцінка (ММ)			70		70
2	Фактична кількість балів студента за змістовими модулями (приклад) (ФБ)			40		55
3	Максимальна підсумкова семестрова модульна оцінка (МС)	60				
4	Залікова рейтингова оцінка (Е)	40				
5	Підсумкова модульна оцінка студента $M = \PhiБ / MB * MM$			34		47
6	Підсумкова семестрова мод. оцінка $C = \Sigma(\PhiБ) / \Sigma(MB) * MC$					40
7	Підсумкова семестрова рейтингова оцінка $P = C + E$					80/C

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування, підсумкова письмове тестування, звіт, реферат.

Комп'ютерного контролю: тестове опитування.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у систему оцінювання ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	Оцінка за національною шкалою	
A	Відмінно – відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу	90 – 100	відмінно	зараховано
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу	82 – 89	добре	
C	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок	75 – 81		
D	Задовільно – посередній рівень знань із значною кількістю помилок	69 – 74	задовільно	
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань	60 – 68		
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань з можливістю перескладання за умови самостійного опрацювання	35 – 59	незадовільно	не зараховано
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни	1 – 34		

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульних контрольних робіт.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи, психодіагностика, ділові ігри, тренінги.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;

- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Інноваційний менеджмент».

XI. ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Сутність, об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності
2. Етапи, стадії і моделі інноваційного процесу
3. Класифікації інновацій
4. Життєвий цикл інновацій
5. Генезис інноваційно-підприємницьких теорій
6. Теорії циклічного економічного розвитку
7. Інноваційні теорії технологічних змін
8. Теорії технократичного суспільства
9. Сучасні концепції інноваційного розвитку
10. Еволюція парадигми інноваційного розвитку
11. Інноваційний тип розвитку як мета економічної політики держави
12. Умови виникнення попиту на інновації
13. Планування і організація створення нового товару
14. Види попиту на інновацію і чинники, що впливають на нього
15. Сутність і завдання інноваційної політики підприємства
16. Принципи формування інноваційної політики підприємства
17. Складові інноваційної політики підприємства
18. Інноваційний потенціал підприємства як основа і результат його інноваційної політики
19. Техніка і технологія як складові техніко-технологічної бази підприємства
20. Технічний розвиток і показники технічного рівня підприємства
21. Відтворення і вдосконалення техніко-технологічної бази підприємства
22. Інноваційна діяльність як об'єкт управління
23. Стратегічне планування інноваційної діяльності
24. Оперативне управління інноваційною діяльністю
25. Організаційні структури управління інноваційною діяльністю
26. Інноваційні підприємства та інфраструктура інноваційної діяльності
27. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності
28. Організаційні структури підтримання інноваційного підприємництва
29. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва
30. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах
31. Завдання системи фінансування інноваційної діяльності
32. Види і джерела фінансування інноваційної діяльності
33. Обґрунтування джерел фінансування і вибір інвестора

34. Фінансування інноваційної діяльності венчурним капіталом
35. Форми та особливості лізингового фінансування
36. Фінансування інноваційних проектів
37. Моніторинг інновацій як основа цілеспрямованого новаторства
38. Джерела інноваційних можливостей
39. Моніторинг інновацій і формування інноваційної політики
40. Принципи оцінювання і показники ефективності інноваційної діяльності
41. Основні показники економічної ефективності інноваційних проектів
42. Оцінювання економічної ефективності інновацій, спрямованих на зниження рівня виробничих витрат
43. Оцінювання ефективності придбання і продажу ліцензій
44. Оцінювання соціальної ефективності інноваційної діяльності
45. Сутність і завдання державної інноваційної політики
46. Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності
47. Вітчизняний досвід підтримки інноваційної діяльності
48. Зарубіжний досвід підтримки інноваційного розвитку
49. Правові аспекти охорони інтелектуальної власності
50. Передавання права на об'єкти промислової власності

ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Економіка й організація інноваційної діяльності: Підручник: / О.І. Волков, М.П. Денисенко, А.П. Гречан та ін.; Під ред. проф. О.І. Волкова, проф. М.П. Денисенка. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 960 с.
2. Йохна М.А., Стадник В.В. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. – К.: Видавничий центр „Академія”, 2005. – 400 с.
3. Павленко І.А., Гончарова Н.П., Швиданенко Г.О. Економіка та організація інноваційної діяльності: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2002. – 150 с.

Додаткова

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» № 4-IV від 04.07.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. - № 36. – Ст. 266.
2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» № 284-XIV від 01.01.1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. - № 2-3. – Ст. 20.
3. Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» № 991-XIV від 16.07.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999, № 40. – Ст. 363.
4. Закон України «Про іноземні інвестиції» №2198-XII від 13.03.1992 р. // Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 26. – Ст. 357.
5. Закон України «Про основи державної політики в сфері науки і науково-технічної діяльності» № 1977-XII від 25.03.1992 р. (зі змінами і доповненнями згідно Закону 2261-IV від 16.12.2004.) // Відомості Верховної Ради. – 1992. – №12. – Ст. 165.
6. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» № 2623-III від 11.07.2001 р. // Відомості Верховної Ради. – 2001. – № 48. – Ст. 253.
7. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» № 3688-XII від 15.12.1993 р. // Відомості Верховної Ради. – 1994. – № 7. – Ст. 34.
8. Закон України «Про авторське право і суміжні права» № 3792-XII від 23.12.1993 р. // Відомості Верховної Ради. – 1994. – № 13. – Ст. 64.
9. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» № 689-XII від 15.12.1993 р. // Відомості Верховної Ради. – 1994. – № 7. – Ст. 36.
10. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» № 687-XII від 15.12.1993 р. // Відомості Верховної Ради. – 1994. – № 7. – Ст. 32.
11. Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію» №46-93 від 10.05.1993 р. // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 16. – ст.128.
12. Геєц В.М. Інноваційні перспективи України / В.М. Геєц, В.П. Семиноженко – Харків: Константа, 2006. – 272 с.
13. Инновационный менеджмент: Справ. пособие / Под ред. П.Н. Завлина, А.К. Казанцева, Л.Э. Миндели. Изд. 2-е, перераб. и доп. – М.: ЦИСН, 1998. – 568 с.
14. Инновационный менеджмент: Учебник для вузов / С.Д. Ильенкова, Л.М. Гохберг, С.Ю. Ягудин и др.; Под ред. проф. С.Д. Ильенковой. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 343 с.

15. Інноваційний менеджмент: Учебне посібник / Под ред. д.э.н., проф. Л.Н. Оголевой. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 238 с.
16. Інноваційна діяльність / За редакцією Стельмащука А.М. / Наукове видання. – Тернопіль: «Економічна думка», 2001. – 176 с.
17. Казанцев А.К. Основы инновационного менеджмента. Учебное пособие / Под ред. д.э.н., проф. А.К. Казанцев, д.э.н., проф. Л.Э. Миндели. – М.: Экономика, 2004. – 521 с.
18. Ковалев Г.Д. Основы инновационного менеджмента: Учебник для вузов / Под ред. проф. В.А. Швандара. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 1999. – 208 с.
19. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 504 с.
20. Кремнев Г.Р. Управление производительностью и качеством: 17-модульная программа для менеджеров «Управление развитием организации». Модуль 5. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 256 с.
21. Круглова Н.Ю. Інноваційний менеджмент: Учебное пособие. 2-е изд., доп. – М.: Издательство РДЛ, 2001. – 352 с.
22. Крылов Э.И., Власова В.М., Журавкова И.В. Анализ эффективности инвестиционной и инновационной деятельности предприятия: Учеб. пособие.- 2-е изд., пераб. и доп.- М.: Финансы и статистика, 2003. – 608 с.
23. Ламбен Ж.-Ж. Менеджмент, ориентированный на рынок / Перев. с англ. под ред. В.Б. Колчанова. – СПб.: Питер, 2005. – 800 с.
24. Ландик В.И. Інноваційна стратегія підприємства: проблеми і опыт их решения. – К.: Наук. думка, 2003. – 364 с.
25. Лепейко Т.І., Коюда В.О., Лукашов С.В. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 440 с.
26. Медынский В.Г., Ильдеменов С.В. Реинжиниринг инновационного предпринимательства: Учеб. пособие для вузов. / Под ред. проф. В.А. Швандара. – М.: ЮНИТИ, 1999. – 414 с.
27. Морозов Ю.П. Інноваційний менеджмент: Учеб. пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. – 446 с.
28. Новая технология и организационные структуры: Сокр. пер. с англ. / Под. ред. Й. Пиннингса и А. Бьюитандама; Науч. ред. и авт. предисл. Н.И. Диденко. – М.: Экономика, 1990. – 269 с.
29. Основы инноватики и инновационной деятельности / Гамидов Г.С., Колосов В.Г., Османов Н.О. – СПб.: Политехника, 2000. – 323 с.
30. Покропивний С.Ф., Новак А.П. Ефективність інноваційно-інвестиційної діяльності. Збірник навчально-методичних матеріалів. – К.: КНЕУ, 1997. – 184 с.
31. Портер М. Конкурентное преимущество: Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость / Майкл Е. Портер; Пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 715 с.
32. Санто Б. Інновація як средство економічного розвитку: Пер. с вен. / Общ. ред. и вступ. ст. Б.В. Сазонова. – М.: Прогресс, 1990. – 296 с.
33. Стратегічні виклики ХХІ століття суспільству та економіці України: В 3 т. / За ред. акад. НАН України В.М. Гейця, акад. НАН України В.П.

Семиноженка, чл.-кор. НАН України Б.Є. Кваснюка. – К.: Фенікс, 2007.

34. Сухоруков А.І. Економіка та організація інноваційної діяльності. Науково-навчальне видання. – К.: Інститут муніципального менеджменту та бізнесу, 2001. – 184 с.

35. Управление инновациями: В 3-х кн. Кн. 3. Базовые компоненты управления инновационными процессами: Учеб. пособие / А.А. Харин, И.Л. Коленский, Н.Н. Пущенко и др.; Под ред. Ю.В. Шленова. – М.: Высш. шк., 2003. – 240 с.

36. Управление исследованиями, разработками и инновационными проектами / Валдайцев С.В., Мотовилов О.В., Молчанов Н.Н. и др.; Под ред. С.В. Валдайцева. – СПб.: Издательство С.-Петербургского университета, 1995. – 208 с.

37. Фатхутдинов Р.А. Инновационный менеджмент. – СПб.: Питер, 2002. – 400 с.

38. Федулова Л.И. Инновационный менеджмент. – Николаев: УГМТУ, 1995. – 127 с.

39. Хучек М. Инновации на предприятиях и их внедрение. – М.: Луч, 1992. – 213 с.

40. Черваньов Д.М. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України. – К.: Т-во «Знання», КОО, 1999. – 514 с.

41. Экономика знаний / В.В. Глухов, С.Б. Коробко, Т.В. Маринина. – СПб.: Питер, 2003. – 528 с.

42. Яковлев А.И. Проектный анализ инвестиций и инноваций. Харьков: Бизнес Информ, 1999. – 116 с.

Ресурси мережі Internet

З українського законодавства	З навчальної дисципліни „Інноваційний менеджмент”
Сервер Верховної Ради України. www.rada.gov.ua/	http://www.cfin.ru/press/management/
ЛигаБизнесИнформ. www.liga.net/	http://www.iteam.ru/publications/strategy/
Нормативні акти України. www.nau.kiev.ua/	http://www.marketing.spb.ru/lib-research/
Податки та бухгалтерський облік. basa.tav.kharkov.ua/	http://www.cfin.ru/press/marketing/
Право. Україна. www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html	http://www.iteam.ru/publications/marketing/
Українське право. www.ukrpravo.com/	http://www.cfin.ru/consulting/
Статистична звітність акціонерних товариств України www.istock.com.ua	http://www.smanagement.ru/
	http://www.Technopark.al.ru

